

alene gælder for ophavsmænd til visse værker, jf. forslaget til § 39, stk. 1. Ved henvisninger i den gældende lovs § 45, stk. 3 og § 46, stk. 2, er bestemmelserne om vederlagsordningen endvidere gjort anvendelige for så vidt angår udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer. Vederlagsordningen vedrører således ikke umiddelbart fremstillere af billedoptagelser. Disse kan imidlertid være berettigede til andele af vederlaget i medfør af afledte rettigheder, som de kan have erhvervet enten ved udtrykkelig eller stiltiende aftale med ophavsmændene eller i kraft af de almindelige grundsætninger om overgang af ophavsretten i ansættelsesforhold.

Til § 68

Til stk. 1

Efter den gældende ophavsretslovs § 47 har fremstillere af lydoptagelser og udøvende kunstnere krav på vederlag, når grammofonplader eller andre indretninger, på hvilke lyd er overført, anvendes til lydradio- eller fjernsynsudsendelse eller i erhvervsmæssigt øjemed bruges ved andre offentlige fremførelser.

Forslaget til stk. 1 medfører følgende ændringer:

- Bestemmelsen får karakter af en indskrænkning i forhold til de enerettigheder vedrørende tilgængeliggørelse for almenheden, der efter lovforslagets §§ 65 og 66 er tillagt hhv. udøvende kunstnere og fremstillere af lydoptagelser. Den gældende bestemmelse i ophavsretslovens § 47, stk. 1, har karakter af en selvstændig ret til vederlag.
- Bestemmelsen omfatter kun udgivne lydoptagelser.
- Bestemmelsen omfatter alle former for andre offentlige fremførelser, herunder også fremførelse i ikke-erhvervsmæssigt øjemed.

Forslaget til stk. 1 er baseret på et forslag fra et flertal i Ophavsretsudvalget i betænkning nr. 962/1982.

Ved »udgivne lydoptagelser« forstår cd'er, lp'er o.lign., der i et større antal har været bragt på markedet med henblik på salg til almenheden, jf. bestemmelsen i lovforslagets § 8, stk. 2. Den gældende lovs § 47 gælder for alle lydoptagelser. Ikke-udgivne lydoptagelser er omfattet af de foreslåede nye rettigheder i lovforslagets §§ 65 og 66.

Den gældende lovs § 47 dækker i overensstemmelse med Romkonventionens art. 12 alene direkte anvendelse af grammofonplader mv. Efter art. 8, stk. 2, i udlejnings- og udlånsdirektivet skal der også gælde et vederlagskrav, selv om brugen af lydoptagelserne ikke sker direkte. I overensstemmelse hermed omfatter udtrykket »andre offentlige fremførelser« i forslaget til stk. 1 ikke alene fremførelser direkte fra

lydoptagelser, men også fremførelser af radio- eller tv-udsendelser indeholdende lydoptagelser.

Ud over forslaget om at indsnævre licensordningens anvendelsesområde til alene at omfatte udgivne lydoptagelser har et flertal i Ophavsretsudvalget foreslået, at brug af lydoptagelser ved musikdramatiske fremførelser skulle være undtaget fra bestemmelsen. Konsekvensen ville være, at sådanne fremførelser ville blive underlagt de foreslåede nye enerettigheder i §§ 65 og 66. Som eksempel på brug af lydoptagelser ved opførelse af musikdramatiske værker nævner udvalget, at en ballet dances til musik, der afspilles fra et fonogram i stedet for levende musikfremførelse.

Under høringen har udvalgsflertallets forslag fået støtte fra Gramex og Fællesrådet for Udøvende Kunstnere.

Kulturministeriet kan ikke tiltræde udvalgsforslaget. Ministeriet finder, at det må være tilstrækkeligt at indsnævre bestemmelsens anvendelsesområde til udgivne lydoptagelser. Det forekommer ikke hensigtsmæssigt at skelne mellem forskellige former for brug af de udgivne lydoptagelser. Det bemærkes, at lydoptagelser, der bruges ved fx balletopførelser, ofte vil være foretaget af det pågældende teater selv. Da sådanne optagelser ikke har været genstand for udgivelse, omfattes fremførelsen allerede af denne grund ikke af forslaget til § 68.

I overensstemmelse hermed indeholder forslaget til stk. 1 om vederlag for brug af lydoptagelser i radio og fjernsyn mv. ikke nogen undtagelse for så vidt angår fremførelser af musikdramatiske karakter.

Vederlagsordningen efter forslaget til stk. 1 har med hensyn til genstanden for beskyttelsen (lydoptagelser) samme anvendelsesområde som forslaget til § 66, stk. 1. Lydsiden af en film omfattes således også af vederlagsretten i stk. 1. Udsendelse af musikvideer i radio og tv forudsætter derfor efter forslaget til stk. 1 ligesom efter gældende ret, at der betales vederlag.

Om vederlagskravet og forvaltningen heraf henvises til forslaget til § 68, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Til stk. 2

Efter forslaget til stk. 2 har de udøvende kunstnere og fremstillere af lydoptagelser krav på vederlag. Vederlagskravet kan efter stk. 2, 2. pkt, kun gøres gældende gennem en af kulturministeren godkendt fællesorganisation, som omfatter såvel udøvende kunstnere som fremstillere af lydoptagelser. Dette svarer i hovedsagen til bestemmelsen i den gældende lovs § 47, stk. 1.